

mig for Vallum, saa er det maaskee i nogen Grad ogsaa af politiske Hensyn. Dersom vi ere istand til at skabe en Handelsplads af den Betydning med Hensyn til Dybden af Vandet og med Hensyn til Leihed for Skibene i at søge den, saa emancipere vi os Tid efter anden fra Hamborg. Det vil blive en Concurrence for Hamborg af en ganske anden Betydning end den stakkels Concurrence, som man under Christian VIII. opstillede ved at anvende saa store Summer paa Glückstadt, thi denne By ligger paa samme Flod, der er saa farlig at søge i Vinterdage og forbunden med saa store Omkostninger, hvorimod Vallum er en Plads, der med Jernbane til Syd og Nord vil gjøre en meget farlig Concurrence i Fremtiden, og det Hele, vi her tale om, er kun en Speculation for Fremtiden, det er Haabet om, at Jernbanes og Havne-Anlæg, som stee paa en fornuftig Maade, maae kunne bringe Landet i Dpfønst, og ved Landets Dpfønst maa jeg bemærke, med Hensyn til Byerne, at det er utvivlsomt, at dersom en Jernbane paa langs igjennem Jylland bliver lagt i Egne, hvor der paa Stationerne trænges til Midler, hvorved Folk kunne omsætte Varer, saa vil der efterhaanden danne sig Handelspladser uden at skabe Kjøbstæderne, thi det vil nærmest blive disse, som selv vilde oprette Filialer. Jeg troer, at det er en aldeles ugrundet Frygt, en Frygt, som vi derfor aldeles ikke skulle tage Hensyn til, naar man taler om, at der kunde reise sig Kjøbstæder til Præjudice for de allerede bestaaende, nei det vil ikke blive til Præjudice, men til Gavn for dem. Det er den Dpdyrning, det er den Dpfønst, som en Længdebane skaffer Jylland, det er de Uloganspunkter, som den skaffer hele Landet, og som det høilig trænger til, der bevæger mig til paa det Indstændigste at bede det ærede Thing ikke at forlæste den Bemyndigelse for Regjeringen til alvorlig at forsøge, om den indenfor rimelige Pengegrændser kan faae dette Project udført fremfor Tværbanes-Projectet.

Schovelin: Jeg skal indskrænke mig til nogle faa Bemærkninger. Den ærede Taler, som sidst havde Ordet, har som Grund til, at

Thinget kunde gaae ind paa det første Endringsforslag, anført, at andre Love ere undergaaede store Forandringer i Thinget, f. Ex. Kassebeholdningsloven; men jeg skal gjøre opmærksom paa den væsentlige Forskjel, der er imellem den Forandring, Kassebeholdningsloven har faaet, og den Forandring, der her er Tale om, nemlig at Regjeringen var enig i den Forandring, der stete ved hiin Lov, hvorimod Regjeringen ikke har tiltraadt det Endringsforslag, der her foreligger; og i en Lov som den, her foreligger, er det af den største Betydning, om Regjeringen billiger et saadant Forslag. Det kan ikke nytte, at vi her gjennemføre en saadan Lov. En Lov kan man ikke kjøre paa; men det er Jernbanen, som skal bygges efter Loven, som maa skaffes tilveie. Det kan ikke nytte at forandre Loven saaledes, at Regjeringen ikke vil vedkjende sig den, ikke vil benytte den. Den samme ærede Rigsdagsmand har ogsaa omtalt, hvorvidt man skulde anvende en Rentegaranti eller en anden Form for den Maade, hvorpaa Staten skulde give sit Bidrag til Jernbanen; men jeg skal tillade mig at bemærke, at kun i det første Endringsforslag er der Tale om en Forskjel i den Henseende, og naar man antager, at det første Endringsforslag ikke bliver vedtaget, saa er der altsaa ingen Anledning til at gaae ind paa en Discussion om denne Sag. Jeg vil ogsaa erindre det ærede Medlem om, at da denne Sag omtaltes i Ubrølget, bleve vi enige om at udsætte den til 3die Behandling. Spørgsmaalet foreligger altsaa ikke i dette Dieblif.

I Fleertallets Udtalelser i Betænkningen er der en Bemærkning, som jeg troer at burde omtale. Det har nemlig meent, at dersom Sagen blev ordnet i Overensstemmelse med det første Endringsforslag, saa maatte det føre til, „at selve Vestkysten af Jylland med Tiden indlemmes i det jydsk-slesvigiske Jernbanesystem.“ Dette forekommer mig at være en forunderlig Mening. Saalænge der ikke er nogen Længdebane i Jylland, kan der muligens blive Spørgsmaal om, at den Længdebane, der vil blive anlagt, kan blive en Vestbane; men